

Društvo za reviziju finansijskih izveštaja
"MANOJLOVIĆ" D.O.O.

Banja Luka, Slobodana Jovanovića br. 2

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2012. GODINU

KP "Lisina" a.d. Šipovo

Banja Luka, 10.04.2013. godine

tel. 051/321-450, 065/511-152, fax. 051/321-452, e-mail: manojlovic.doo@gmail.com
www.revizijamanojlovic.com

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
BILANS STANJA	3
BILANS USPEHA	4
IZVJEŠTAJ O OSTALIM DOBICIMA I GUBICIMA U PERIODU.....	5
BILANS TOKOVA GOTOVINE	6
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	7
1.PRAVNI I DRUGI OSNOVI	8
2.OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	9
3.RAČUNOVODSTVENE POLITIKE.....	10
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE.....	16-27

SKUPŠTINI DRUŠTVA I NADZORNOM ODBORU
KP "Lisina" a.d. Šipovo

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Uvod

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 3 do 7) KP "Lisina" a.d. Šipovo (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine, odgovarajući bilans uspeha, izvještaj o tokovima gotovine i izvještaj o promenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije, kao i za interne kontrole koje su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled neregularnosti ili grešaka.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu

prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Izražavanje pozitivnog mišljenja

Po našem mišljenju finansijski izvještaji **istinito i objektivno**, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2012. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Ostala pitanja

Reviziju finansijskih izvještaja za prethodnu godinu izvršio je drugi revizor i u izvještaju od 18. maja 2012. godine izrazio mišljenje sa rezervom radi toga što nije izvršen otpis nenaplativih potraživanja u značajnom iznosu. Društvo je otklonilo ovaj propust procijenilo i otpisalo nenaplativa potraživanja u tekućem periodu.

Banjaluka, 10.04.2013. godine

Ovlašćeni revizor
Manojlović Nenad

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
Na dan 31. decembra 2012. godine

U KM

POZICIJA	Napomene	Iznos tekuće godine	Iznos preth. godine
<u>A K T I V A</u>			
STALNA IMOVINA	1,2,3	1.583.802	1.703.833
Ostala nematerijalna ulaganja		1.340	2.680
Zemljište		165.023	165.023
Građevinski objekti		1.236.151	1.308.594
Postrojenja i oprema		181.288	212.768
Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeca			14.768
TEKUĆA IMOVINA	4,5,6	738.941	837.361
Zalihe materijala		89.324	93.373
Dati avansi		10.111	12.451
Kupci u zemlji		630.980	714.056
Druga kratkoročna potraživanja		6.130	2.853
Gotovina		2.323	14.466
Porez na dodatu vrijednost		73	162
POSLOVNA IMOVINA		2.322.743	2.541.194
VANBILANSNA AKTIVA	19	26.091	26.091
UKUPNA AKTIVA		2.348.834	2.567.285
<u>P A S I V A</u>			
KAPITAL	7	883.106	1.142.261
Akcijski kapital		791.863	791.863
Zakonske rezerve		856	856
Statutarne rezerve		443.129	443.129
GUBITAK DO VISINE KAPITALA (1+2)		352.742	93.580
1. Gubitak ranijih godina		93.580	56.272
2. Gubitak tekuće godine		259.162	37.308
DUGOROČNA REZERVISANJA	8	952.346	991.962
OBAVEZE	9-12	487.290	406.964
Dugoročne obaveze		159.004	203.843
Kratkoročne obaveze		328.286	203.121
POSLOVNA PASIVA		2.322.743	2.541.194
VANBILANSNA PASIVA	19	26.091	26.091
UKUPNA PASIVA		2.348.834	2.567.285

Lice sa licencom
Gaić Ika

Direktor
Piljić Milorad

BILANS USPJEHA
(Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2012. godine

U KM

POZICIJA	Napomene	Tekuća godina	Prethodna godina
POSLOVNI PRIHODI	13	836.733	642.333
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu		832.791	638.532
Ostali poslovni prihodi		3.942	3.801
POSLOVNI RASHODI	14	871.256	717.866
Troškovi materijala		198.280	95.964
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (a+b)		434.142	417.856
a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada		394.633	397.277
b) Ostali lični rashodi		39.509	20.579
Troškovi proizvodnih usluga		47.869	35.381
Troškovi amortizacije		105.263	93.919
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)		51.987	38.569
Troškovi poreza		33.715	36.177
POSLOVNI GUBITAK		34.523	75.533
FINANSIJSKI PRIHODI	15	229	229
FINANSIJSKI RASHODI	16	16.969	11.117
OSTALI PRIHODI	17	54.199	50.868
OSTALI RASHODI	18	262.098	1.755
Gubitak prije oporezivanja		259.162	37.308
Poreski rashodi perioda			
Neto gubitak tekuće godine		259.162	37.308
UKUPNI PRIHODI		891.161	693.430
UKUPNI RASHODI		1.150.323	730.738

Lice sa licencom
Gaić Ika

Direktor
Piljić Milorad

IZVJEŠTAJ
o ostalim dobitcima i gubicima u periodu
 od 01.01. do 31.12.2012. godine

U KM

P O Z I C I J A

	Tekuća godina	Prethodna godina
Neto gubitak perioda	(259.162)	(37.308)
Neto rezultat po osnovu ostalih dobitaka i gubitaka u periodu	0	0
Ukupan neto gubitak perioda	(259.162)	(37.308)

Lice sa licencom
 Gaić Ika

Direktor
 Piljić Milorad

BILANS TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine

U KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	849.156	715.055
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	794.397	669.479
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	54.759	45.576
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	888.268	775.693
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	243.625	211.226
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	434.142	417.856
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	15.957	9.608
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	194.544	137.003
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	39.112	60.638
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	229	229
Priliv po osnovu kamata	229	229
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		158.831
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava		158.831
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	229	
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja		158.602
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	50.000	240.000
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita		240.000
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	50.000	
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	22.260	11.663
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	22.260	11.663
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	27.740	228.337
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	899.385	955.284
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	910.528	946.187
NETO PRILIV GOTOVINE (G - D)		9.097
NETO ODLIV GOTOVINE	11.143	
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	14.466	5.369
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČ. PERIODA	3.323	14.466

Lice sa licencom
Gaić Ika

Direktor
Piljić Milorad

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine

U KM

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Akcijski kapital	zakonske i statutarne rezerve,	Akumulisani neraspoređe ni dobitak/nepo kriveni gubitak	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2011/01.01.2012. godine	791.863	443.985	(37.308)	1.142.268
Efekti ispravke grešaka			(56.272)	(56.272)
14. Ponovno iskazano stanje na dan 1.1.2012. godine	791.863	443.985	(93.580)	1.142.268
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha			(259.162)	(259.162)
Stanje na dan 31.12.2012. godine	791.863	443.985	(352.742)	883.106

Lice sa licencom
Gaić Ika

Direktor
Piljić Milorad

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske Društvo se smatra preduzećem koji ima javnu odgovornost te je obavezno da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Piljić Milorad, direktor
2. Gaić Ika, šef računovodstva

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (Bilans stanja, Bilans uspeha, Bilans novčanih tokova, Izvještaj o promenama na kapitalu) kao i Bruto bilans, popisne liste, Odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, normativna akta, izvod iz registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

1.4. Dokumentaciju i podatke su nam prezentirale sledeće osobe:

1. Piljić Milorad, direktor
2. Gaić Ika, šef računovodstva

1.5. Finansijsko knjigovodstvo odvija se preko programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promena. Knjigovodstvo se vodi u Društvu odgovorno formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Knjigovodstvo troškova i učinaka (klasa 9) se ne vodi.
Društvo ne vrši identifikaciju i praćenje troškova prema zahtevima IFRS 8 – Segmenti poslovanja.

1.7. Interna kontrola nije organizovana kao poseban organizacioni deo i odvija se u skladu sa neophodnim uputstvima i procedurama, kao i autokontrolama prema opisima radnih mesta.

1.8. Revizorski tim:

1. Manojlović Nenad, ovlašćeni revizor
2. Dobrić Danijela, asistent

1.9. Vrijeme trajanja revizije kod klijenta: Od 21.02. do 06.04.2013. godine**1.10. Računovodstvena evidencija bazirana je sledećim računovodstvenim propisima:**

- *Zakon o računovodstvu i reviziji u Republici Srpskoj, (Sl. Gl. 36/09),*
- *Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja,*
- *Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i druga pravna lica i preduzetnike (SL. Gl. RS 70/09),*
- *Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i druga pravna lica i preduzetnike (SL. Gl. RS 84/09,*
- *Pravilnik o popisu (SL Gl. RS),*
- *Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva,*
- *Objašnjenja i smjernice koje donosi odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB),*
- *Sva prateća uputstva objašnjenja i smjernice koje donosi međunarodna federacija računovođa (IFAC).*

Po odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske pri izradi i prezentaciji finansijskih izveštaja preduzeća primenjuju Međunarodne računovodstvene standarde (IAS), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (IFRS), Kodeks etike za profesionalne računovođe.

Računovodstvene politike su utvrđene Pravilnikom o računovodstvu koji je donijet 2010. godine godine od strane nadzornog odbora.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo je osnovano kao komunalno preduzeće i u procesu privatizacije državnog kapitala registrovano kao akcionarsko društvo. Većinski paket akcija ima lokalna zajednica (SO-e Šipovo). Osnovna djelatnost Društva je prukupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom sa šifrom 36.00, uz dodatne djelatnosti u skladu sa registracijom. Društvo je uskladilo opšta akta u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i registrovano rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 057-0-Reg-12-000176 od 09.10.2012. godine pod nazivom KP "Lisina" a.d. Šipovo.

Matični broj Društva je 1202995.

PIB je 4401314260006.

Sjedište Društva je u Ulici Nikole Tesle 31. u Šipovu. Društvo ima 36 zaposlena radnika.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sledećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izveštavanja, kao i obaveznost procenjivanja po nabavnoj ceni i ceni koštanja osim u slučajevima primena načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLEDNOSTI koje podrazumeva da se način procenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne menja, a ako do promene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promene i obrazlože razlog promene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobici.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahteva bilansiranje imovine po najnižoj a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posledicu odmeravanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nazavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procenjivanja.

3.1.7. NAČELO INDETITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEMATERIJALNA ULAGANJA se priznaju samo kada je verovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano merljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

4.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U nekretnine postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, nekretnine, postrojenja, oprema u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj ceni. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvređenja).

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamene delova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmeriti i da oni produžuju korisni vek ili povećavaju učinak sredstva.

4.3. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, izuzimajući zemljište je nabavna vrijednost.

Metod obračuna amortizacije je lienarni tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema).

Amortizacione stope nisu mjenjane u odnosu na prethodni period, a amortizacija je obračunata po sledećim stopama:

- Na nematerijalna ulaganja 20 %,
- Građevinski objekti od 2,5 %,
- Računaraska oprema od 20 % do 25 %,
- Namještaj 10,5 %,
- Teretna vozila od 10 % do 20 %,

4.4. ZALIHE I DATI AVANSI

U zalihe spadaju: zalihe materijala i dati avansi.

Zalihe materijala, rezervnih delova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih delova, sitnog inventara i robe vrši se po prosečnoj nabavnoj ceni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

4.5. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrijednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Pravilnikom o računovodstvu koji usvojen 22.04.2010. godine je propisano da se nenaplativa potraživanja od kupaca direktno otpisuju ukoliko sudskim putem nisu naplaćena, a odluku donosi NO.

Indirektni otpis preko ispravke potraživanja vrši se na bazi procjene nenaplativosti, na prijedlog komisije, a odluku donosi Uprava.

Porez na dodatu vrijednost obuhvata plaćeni porez na dodatnu vrednost koji nije konpenziran sa naplaćenim porezom na dodatu vrednost..

4.6. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju unapred plaćene troškove, potraživanja za nefakturisani prihod, razgraničene troškove po osnovu obaveza i ostala aktivna vremenska razgraničenja.

5. PROCENJIVANJE PASIVE

5.1. KAPITAL

U kapital spadaju: osnovni kapital, rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve), neraspoređeni dobitak i gubitak do visine kapitala.

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

5.2. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove u garantnom roku,
- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za verovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5.3. DUGOROČNE OBAVEZE

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu kovertovati u kapital, obaveze prema povezanim pravnim licima, obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti, dugoročni krediti u zemlji, dugoročni krediti u inostranstvu, dugoročne obaveze po finansijskom lizingu u zemlji i inostranstvu, dugoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.4. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročne finansijske obaveze prema povezanim pravnim licima, obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti, kratkoročni krediti u zemlji, kratkoročni krediti u inostranstvu, dio dugoročnih kredita i dugoročnih obaveza po finansijskom lizingu koje dospjevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.5. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na doatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

5.6. TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

Tekuće obaveze za porez na dobit obuhvataju neplaćeni porez na dobitak.

5.8. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

6. SREDNJI KURS VALUTA I KOEFICIJENT REVALORIZACIJE

Srednji kurs važnijih stranih valuta je:

	31.12.2012.	31.12.2011.	Indeks
1 EUR	1,95583	1,95583	100

7. PRIHODI I RASHODI

7.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

7.1.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje učinaka,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje učinaka priznaju po ceni koštanja,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje robe priznaju se po nabavnoj ceni,
- prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namenjenih izvora i drugi slični prihodi,
- prihodi od zakupnina, članarina, tantijema, prihodi iz namijenskih izvora finansiranja i ostali poslovni prihodi.

Prihodi se priznaju na obračunskoj osnovi bez obzira na momenat naplate.

7.1.2. Poslovne rashode čine: nabavna vrijednost prodate robe, troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

7.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

7.2.1. Finansijske prihode čine: prihodi od kamata i ostali finansijskih prihodi.

7.2.2. Finansijske rashode čine: rashodi po osnovu kamata, rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika, rashodi po osnovu efekata valutne klauzule i ostali finansijski rashodi.

7.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

7.3.1. Ostale prihode čine: prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i ostali prihodi.

7.3.2. Ostale rashode čine: rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i ostali rashodi.

7.4. POREZ NA DOBITAK

Porez na dobitak obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske. Poreska osnovica utvrđuje se poreskom prijavom a poreska stopa je 10%. Poreski propisi Republike Srpske ne omogućuju da se poreski gubici iz tekuće godine mogu knjižiti kao osnov za povraćaj plaćenog poreza u prethodnoj godini. Međutim, gubici iz tekuće godine mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. NEMATERIJALNA ULAGANJA

U KM

	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	6.700	6.700
Stanje na kraju godine	6.700	6.700
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	4.020	4.020
Povećanja:	1.340	1.340
Amortizacija	1.340	1.340
Stanje na kraju godine	5.360	5.360
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2012. godine	1.340	1.340
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2011. godine	2.680	2.680

Nematerijalna ulaganja čini knjigovodstveni program.

2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U KM

	<u>Zemljište</u>	<u>Građevinski objekti</u>	<u>Postrojenja i oprema</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrijednost:				
Stanje na početku godine	165.023	2.917.946	504.080	3.587.049
Stanje na kraju godine	165.023	2.917.946	504.080	3.587.049
Kumulirana ispravka vrijednosti:				
Stanje na početku godine		1.609.352	291.312	1.900.664
Povećanja:		72.443	31.480	103.923
Amortizacija		72.443	31.480	103.923
Stanje na kraju godine		1.681.795	322.792	2.004.587
Neto sadašnja vrijednost:				
31.12.2012. godine	165.023	1.236.151	181.288	1.582.462
Neto sadašnja vrijednost:				
31.12.2011. godine	165.023	1.308.594	212.768	1.686.385

Zemljište:

Društvo koristi 5.545 m² zemljišta ukupne vrijednosti 165.023 KM, koje je upisano u list nepokretnosti broj: 21.54-952.1-1-26/2011 od 20.01.2011. godine.

Građevinski objekti i oprema:

Osim obračunate amortizacije nije bilo drugih promjena na sredstvima.

Na zemljištu k.č. 17/13/1 upisanim u PL broj 800/2 KO Šipovo sa pripadajućom privrednom zgradom upisana je hipoteka za obezbjeđenje po kreditu Unikredit banke a.d. Banjaluka (vidi napomenu 9).

DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U KM

	Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeca	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST		
Vrijednost na početku godine	14.768	14.768
Smanjenje	14.768	14.768
Vrijednost na kraju godine		
NETO VRIJEDNOST		
31.12.2012. godine		
31.12.2011. godine	14.768	14.768

Društvo je imalo državne obveznice koje su upotrebljene za otplatu poreskih obaveza prema Poreskoj upravi RS po rješenju Poreske uprave broj: 06/1.02/0702/3-457-3388-10/12-VP od 05.04.2012. godine, o prinudnoj naplati poreza u iznosu od 20.637 KM iz 2002. godine i zateznih kamata od 35.634 KM, što ukupno iznosi 56.272 KM.

3. ZALIHE I DATI AVANSI

U KM

	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Materijal	89.324	93.372
Zalihe, neto	89.324	93.372
Bruto dati avansi	10.111	12.451
Ispravka vrijednosti datih avansa		
Dati avansi - ukupno	10.111	12.451
ZALIHE I DATI AVANSI	99.435	105.823

Zalihe materijala se drže uglavnom za održavanje vodovodne i kanalizacione mreže te ulične rasvjete.

Avansi su dati:

- BBB doo Šipovo u iznosu od 3.000 KM, koji je dat 2006. godine. Društvo ne raspolaže dokumentacijom o namjeni datog avansa, koji treba otpisati.
- Optimex doo Šipovo dat avans 15.06.2011. godine u iznosu 8.170 KM, od kog iznosa je opravdano 1.059 KM, a neopravdan iznos je 7.111 KM. Na ime datog avansa nije primljena avansna PDV faktura od dobavljača. Avans u iznosu od 4.250 KM dat je za tehnički pregled i registraciju teretnih vozila u 2011. godini, a iznos od 3.920 KM za nabavku sijalica 40 W za uličnu rasvjetu u 2011. godini. Usluge su izvršene i sijalice isporučene. Od dobavljača nije primljena faktura i nije obračunat ulazni PDV. Prema izjavi rukovodstva fakture će se obezbjediti.

4. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

U KM

	Kupci u zemlji	Druga kratkoroč na potraživanja	Porez na dodatu vrijednost	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	1.118.356	2.853	161	1.121.370
Bruto stanje na kraju godine	1.035.281	6.130	73	1.041.484
Ispravka vrijednosti na početku godine	404.300			404.300
Ispravka vrijednosti na kraju godine	404.300			404.300
NETO STANJE				
31.12.2012. godine	630.981	6.130	73	637.184
31.12.2011. godine	714.056	2.853	161	717.070

Potraživanja od kupaca u iznosu od 1.035.281 KM po grupama kupaca iznosi:

- Domaćinstva u iznosu od 785.876 KM,
- Privreda u iznosu od 110.351 KM,
- Kupci za ostale usluge u iznosu od 39.054 KM.

Po analitičkoj evidenciji potraživanja od kupaca iznose bruto 630.981 KM, što čini razliku za iznos ispravke potraživanja od 404.300 KM. Razlika je nastala iz razloga što je izvršen direktni otpis potraživanja od kupaca u analitičkoj evidenciji ranijih godina i ponovo

knjižen indirektni otpis preko ispravke potraživanja od kupaca na glavnom računu potraživanja za isti iznos.

Potrebno je na glavnom računu 201 potraživanja od kupaca smanjiti bruto potraživanje i zatvoriti ispravku potraživanja.

Potraživanja od kupaca uglavnom nisu usaglašena iz razloga što kupci ne vraćaju potvrđivanja.

Značajnije potraživanje je od SO-e Šipovo u iznosu od 120.578KM, koje nije usaglašeno. Prema potvrđivanju SO-e priznaje obavezu prema KP „Lisina“ a.d. Šipovo u iznosu od 112.246 KM.

Druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 6.130 KM odnose se na:

- Data pozajmica Mesnici Vukoman u iznosu od 2.000 KM, koji je tužen i po pravosnažnoj sudskoj presudi počeo otplaćivati dug.
- Za obustave od radnika preko platne liste za nabavku drva u 4 rate u iznosu od 1.184 KM.
- Refundacija bolovanja u iznosu od 2.946 KM.

5. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	U KM	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Poslovni računi - domaća valuta	2.083	14.461
Blagajna - domaća valuta	240	5
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno	2.323	14.466

6. KAPITAL

	U KM	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Akcijski kapital	791.863	791.863
Zakonske rezerve	856	856
Statutarne rezerve	443.129	443.129
Gubitak ranijih godina	(93.580)	(56.272)
Gubitak tekuće godine	(259.162)	(37.308)
Gubitak - ukupno	(352.742)	(93.580)
KAPITAL (I do IV-V)	883.106	1.142.261

Aksijski kapital čine obične akcije nominalne vrijednosti 1,00 KM po akciji. Knjigu akcionara vodi CRHOV. Kontrolni akcionar je SO-e Šipovo.

U skladu sa MRS 8 računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, Društvo je korigovalo uporedne informacije na gubitku u iznosu od 56.272 KM, radi priznavanja gubitka iz ranijih godina po rješenju Poreske uprave broj: 06/1.02/0702/3-457-3388-10/12-VP od 05.04.2012. godine, o prinudnoj naplati poreza u iznosu od 20.637 KM iz 2002. godine i zateznih kamata od 35.634 KM, što ukupno iznosi 56.272 KM. Za ovaj iznos korigovane se uporedne informacije povećanjem gubitka i obaveza za poreze u istom iznosu.

7. DUGOROČNA REZERVISANJA

	U KM	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih		
Ostala dugoročna rezervisanja	952.346	991.962
Dugoročna rezervisanja - ukupno	952.346	991.962

Ostala dugoročna rezervisanja odnose se na donirana sredstva koja je Društvo dobilo poslije rata od raznih donatora. Smanjenje vrijednosti u iznosu od 39.616 KM, nastalo je ukidanjem rezervisanja u korist prihoda, za obračunatu amortizaciju u iznosu od 35.896 KM i za izdati materijal u iznosu od 3.720 KM. Vrijednost donacije pogrešno je iskazana na računu 405 Ostala dugoročna rezervisanja, a treba na pasivnim vremenskim razgraničenjima, račun 4932 Primljene donacije.

Društvo nije vršilo aktuarsku procjenu iznosa rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih u skladu sa MRS 19 primanja zaposlenih, a isplaćuje otpremnine prilikom penzionisanja zaposlenih u skladu sa Zakonskom obavezom i priznaje ih u rashode tekućeg perioda. U skladu sa prvom primjenom ovog standarda treba usvojiti računovodstvenu politiku za njegovu primjenu.

8. DUGOROČNE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Obaveze prema povezanim pravnim licima	1.012	1.509
Dugoročni krediti u zemlji	157.992	202.334
Dugoročne finansijske obaveze - ukupno	159.004	203.843

Društvo je u 2011. godini podiglo dugoročni krediti od Unikredit banke a.d. Banjaluka na period otplate od 120 mjeseci uz godišnju kamatu 6 njesečni EURIBOR + 5,9 %. Kredit je obezbjeđen hipotekom na privrednoj zgradi i ostala neplodna zemljišta ukupne vrijednosti 415.492 KM (vidi napomenu 2.).

Obaveze prema povezanim pravnim licima u iznosu od 1.012 KM, čini iznos kamata po ovom kreditu za decembar 2012. godine, koje obaveze treba iskazivati na računu 460 Obaveze za kamate po kreditima.

9. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Kratkoročni krediti u zemlji	45.407	
Dio dugoročnih kredita koji dospjeva za plaćanje do jedne godine	48.086	26.003
Kratkoročne fin. obaveze - ukupno	93.493	26.003

Društvo je 2012. godine podiglo dugoročni kredit u iznosu od 50.000 KM, od MF banke a.d. Banjaluka na period otplate 120 mjeseci. Efektivna kamatna stopa iznosi 10,15 %.

Kredit je dugoročni koji treba preknjižiti na dugoročne obaveze po kreditima i dio koji dospjeva za plaćanje do jedne godine kao kratkoročna obaveza.

10. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE I TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

	U KM	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Dobavljači u zemlji	167.952	79.987
I Obaveze iz poslovanja - ukupno	167.952	79.987
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada kojem se refundiraju	17.770	19.439
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	1.487	1.650
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	36.606	10.675

II Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - ukupno	55.863	31.764
Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora	1.297	764
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovoru	160	160
Ostale obaveze	1.100	
III Druge obaveze - ukupno	2.557	924
IV Obaveze za porez na dodatnu vrijednost	6.027	4.943
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	2.394	3.226
V Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine bez tekućih obaveza za porez na dobit	2.394	3.226
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do V)	234.793	120.844

Značajnije obaveze prema dobavljačima su prema:

- Petrogeneks doo u iznosu od 72.531 KM,
- Automehaničarska radnja "Markić" u iznosu od 11.912 KM,
- JP "Vujnić" u iznosu od 10.208 KM,
- Institut za javno zdravstvo u iznosu od 5.890 KM,
- "TT Grupa" u iznosu od 7.770 KM,
- "Lubo-komerc" u iznosu od 5.395 KM.

Saldo obaveza prema dobavljačima je trebao biti iskazan u većem iznosu od 9.115 KM iz razloga što je saldo prebijeno sa preplatama na dobavljačima, koji iznos je trebalo iskazati kao dati avans na računu 151 Dati avansi.

11. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Odloženi prihodi i primljene donacije		
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno		

Na ovoj bilansnoj poziciji treba iskazati primljene donacije u sredstvima (vidi napomenu 8).

12. POSLOVNI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	832.790	638.532
I Prihodi od prodaje - ukupno	832.790	638.532
Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	3.942	3.801
II Drugi poslovni prihodi - ukupno	3.942	3.801
POSLOVNI PRIHODI - UKUPNO (I +II)	836.732	642.333

Prihodi su priznati po izdatim fakturama u skladu sa cjenovnikom na koji je saglasnost dala SO-e Šipovo 2006. godine.

13. POSLOVNI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Troškovi materijala za izradu	117.445	35.564
Troškovi ostalog (režijskog) materijala	4.062	4.475
Troškovi goriva i energije	76.773	55.924
I Troškovi materijala - ukupno	198.280	95.963
Troškovi bruto zarada	394.633	397.277
Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	28.206	8.955
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	11.303	11.623
II Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	434.142	417.855

III Troškovi amortizacije	105.263	93.919
Troškovi transportnih usluga	34.153	20.345
Troškovi usluga održavanja	11.768	14.156
Troškovi reklame i propagande	1.948	880
IV Troškovi proizvodnih usluga - ukupno	47.869	35.381
Troškovi neproizvodnih usluga	21.160	14.019
Troškovi reprezentacije	5.282	3.515
Troškovi premije osiguranja	4.174	2.666
Troškovi platnog prometa	2.909	1.363
Troškovi članarina	2.171	2.358
Troškovi poreza	33.715	36.177
Ostali nematerijalni troškovi	16.292	14.648
V Nematerijalni troškovi - ukupno	85.703	74.746
POSLOVNI RASHODI - UKUPNO (I do V)	871.257	717.864

14. FINANSIJSKI PRIHODI

U KM

	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Prihodi od kamata	229	229
Finansijski prihodi - ukupno	229	229

15. FINANSIJSKI RASHODI

U KM

	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Rashodi kamata	16.968	11.117
Finansijski rashodi - ukupno	16.968	11.117

Rashode kamata čine kamate po kreditu i zatezna kamata za kašnjenje u plaćanju računa za potrošenu električnu energiju.

16. OSTALI PRIHODI

U KM

	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Dobici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih hartija od vrijednosti	14.583	
Viškovi izuzimajući viškove zaliha učinaka		19.500
Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	39.616	31.367
OSTALI PRIHODI - UKUPNO	54.199	50.867

17. OSTALI RASHODI

U KM

	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	262.099	1.755
OSTALI RASHODI - UKUPNO	262.099	1.755

19. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Ova pozicija iskazana je u iznosu od 26.091 KM i u okviru nje obuhvataju se evidencije tuđih sredstava sa obavezom vraćanja, koja su na korištenju u Društvu.

20. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Društvo se pojavljuje kao tužilac u sporovima za naplatu potraživanja od kupaca u iznosu od 210.639 KM. Po ocjeni pravnog zastupnika Društva naplativost je oko 90 %.

Protiv Društva se vodi jedan spor za potraživanje radnika u iznosu od 31.447 KM, za koji iznos rukovodstvo nije vršilo rezervisanja u rashodima perioda, kao ni za zatezne kamate.

Društvo nije stvaralo obaveze po mjenicama ni garancijama za obaveze drugih niti je bilo drugih okolnosti koje bi zahtjevale prilagođavanje u vezi sa finansijskim izvještajima.

21. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nismo utvrdili naknadne događaje u periodu od datuma završetka razdoblja za izvještavanje do datuma ovog izvještaja, uslijed kojih bi bilo potrebno prilagoditi finansijske izvještaje.